

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w Wydziale III Karnym

w składzie: Przewodniczący: SSR Katarzyna Stolarek

Protokolant: Aneta Kaczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach: 12.06.2017r., 24.08.2017r., 14.09.2017r., 5.10.2017r. sprawy: **P. Ś.**

syna A. i H. z domu Z.

ur. (...)w S.

oskarżonego to, że :

w dniu 10 czerwca 2009r. w P., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, posługując się nierzetelnym zaświadczeniem o zarobkach i zatrudnieniu oraz składając nierzetelne, pisemne oświadczenie o wysokości osiągniętych zarobków i wprowadzając w ten sposób, w błąd pracowników W. (...) co do faktu zatrudnienia, osiągniętych zarobków, zamiaru i możliwości wywiązania się z umowy pożyczki o nr (...) doprowadził W. (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 30.000 zł.

tj. o przestępstwo z art.286§1 kk i art.297§1 kk w zw. z art.11§2 kk

przyjmując za podstawę przepisy kodeksu karnego obowiązujące w dacie popełnienia przestępstwa, na podstawie art.4§1 kk

1. oskarżonego **P. Ś.** uznaje za winnego czynu mu zarzuconego opisanego powyżej tj. przestępstwa z art.286§1 kk i z art.297§1 kk w zw. z art.11§2 kk i za to na podstawie art.286§1 kk w zw. z art.11§3 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art.69§1 i 2 kk i art.70§1 kk warunkowo zawiesza na okres 3 (trzech) lat tytułem próby,
2. na podstawie art.33§2 kk wymierza oskarżonemu grzywnę w wymiarze 100 (sto) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 15 (piętnastu) złotych,
3. na podstawie art. 627 kpk i art.1, art.2 pkt 3 i art.3 ust.1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983r. nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w kwocie 1.748 zł.

SSR Katarzyna Stolarek

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10.06.2009 r. w Oddziale (...) w P. przy ul. (...) oskarżony P. ś. złożył wniosek o przyznanie mu pożyczki w wysokości 30 000 zł. Do niniejszego wniosku oskarżony załączył kserokopię dowodu osobistego o nr (...) oraz dodatkowo w celu potwierdzenia faktu zatrudnienia załączył zaświadczenie o zatrudnieniu oraz o zarobkach z firmy (...) z siedzibą w P. przy ul. (...). Wedle zaświadczenia o zatrudnieniu oskarżony P. Ś. był zatrudniony od dnia 02.02.2009 r na stanowisku „specjalista do spraw marketingu” i otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 4 470 zł. Okoliczności podane w zaświadczeniu a dotyczące formy zatrudnienia i wysokości wynagrodzenia były nieprawdziwe.

Weryfikacja złożonego przez oskarżonego zaświadczenia przebiegła pozytywnie i w dniu 16.06.2009 r. oskarżony podpisał umowę pożyczki nr (...) na kwotę 30 000 zł i kwota ta została wypłacona oskarżonemu. Pożyczka zgodnie z przedmiotową umową miała być na cele mieszkaniowe.

Zgodnie z przedmiotową umową, oskarżony miał spłacać pożyczkę w 60 ratach miesięcznych w kwocie 716, 06 zł, która to pożyczka była oprocentowana w wysokości 15,25 % rocznie wedle zmiennej stopy procentowej.

Oskarżony przestał spłacać zaciągniętą pożyczkę. Wpłacił łącznie kwotę 3.781.98 zł. W związku w powyższym wierzyciel W. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa wszczął postępowanie zmierzające do uzyskania kwoty udzielonej pożyczki. Postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań Grunwald i J. w P. z dnia 26.06.2012 umorzono postępowanie egzekucyjne wobec bezskuteczności egzekucji.

Umową z dnia 28.12.2012 r. (...) Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa z siedzibą w P. przełała wierzytelności określone w załączniku do umowy na rzecz (...) sp. Z.o.o. w P. w tym m.in. wierzytelność wobec dłużnika i oskarżonego P. Ś..

W 2009r. oskarżony współpracował ze S. A. – w zakresie pośrednictwa przy sprzedaży nieruchomości oraz w sprawach remontowo – budowlanych. Współpraca ta miała niesformalizowany charakter i zakończyła się po kilku miesiącach z uwagi na konflikt pomiędzy nimi.

Oskarżony P. Ś. ma 43 lata, jest żonaty, posiada dwie osoby na utrzymaniu, ma dwoje dzieci w wieku 15 i 16 lat. Oskarżony utrzymuje się z prac dorywczych i osiąga dochód w wysokości 2 000 zł. Nie posiada oskarżony majątku.

Oskarżony był już wcześniej karany. I tak:

1. Wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań Nowe Miasto i W. w P. z dnia 12.06.2012 o sygn. VI K 764/12 został uznany za winnego popełnienia czynu zabronionego z art. 284 § 3 kk i za to została mu wymierzona kara grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 zł każda
2. Wyrokiem Sadu Rejonowego Poznań –Stare Miasto w P. z dnia 09.04.2013 o sygn. akt VIII K 247/13 został uznany za winnego popełnienia czynu zabronionego z art. 284 § 1 kk i za to została mu wymierzona kara grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 10 zł każda.
3. Wyrokiem Sadu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i W. w P. z dnia 10.09.2013 o sygn. akt VI K 1351/13 został uznany za winnego popełnienia czynu zabronionego z art. 270 § 1 kk i za to została mu wymierzona kara 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej pracy na cele społeczne w wymiarze 8 godzin miesięcznie.
4. Wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 18.09.2015 o sygn. akt został uznany za winnego popełnienia czynu zabronionego z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 60 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 9 §1 k.k.s i inne i za to została mu wymierzona kara łączna w postaci 10 miesięcy pozbawienia wolności, kara grzywny 400 stawek dziennych po 100 zł każda, 3 lata zakazu prowadzenia działalności gospodarczej oraz środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dowodów:

1. Zeznań świadka M. Ł. (k.3-4, k. 159)
2. Zeznań świadka S. A. (k. 35-36, k. 37-38, k. 159-160)
3. Zeznań świadka A. K. (uprz. C.) (k. 167)
4. Zeznań świadka M. A. (k. 177-178)
5. Wyjaśnień oskarżonego (k. 186-187, k. 55-56)

6. dokumentów w postaci: notatki urzędowej (k.1), notatki urzędowej (k.2.), zaświadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (k. 10), umowa pożyczki z dnia 16.06.2009 (k.26), wniosek o przyznanie pożyczki z dnia 10.06.2009, umowa przelewu pakietu wierzytelności (k.29-30), dane o karalności oskarżonego z Krajowego Rejestru Karnego (k.49, k. 125)), opinia biegłego z zakresu kryminalistycznych badań dokumentów (k.60-64), zaświadczenie o zatrudnieniu (k.163)

Oskarżony P. Ś. w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do zarzucanego mu czynu oraz oświadczył iż korzysta z prawa do odmowy składania wyjaśnień. Stwierdził jedynie, że zaciągnął przedmiotową pożyczkę i że pracował u S. A.

W toku postępowania sądowego oskarżony wyjaśnił, iż poprosił S. A. o napisanie zaświadczenia o pracy celem wzięcia pożyczki na założenie firmy. Oskarżony wskazał, iż zaświadczenie to odebrał później z sekretariatu z rąk świadka J. A.. Oskarżony stwierdził, iż przyniósł S. A. druk do w.w. zaświadczenia. Nie potrafił oskarżony wyjaśnić, czemu na wspomnianym zaświadczeniu widnieje stanowisko oskarżonego określane jako specjalista do spraw marketingu.

Wyjaśnieniom oskarżonego Sąd dał wiarę jedynie częściowo, tj. w zakresie faktów nie kwestionowanych w toku procesu. Co do faktu najistotniejszego dla prowadzonego postępowania tj. rzetelności przedmiotowego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach to sąd uznał, iż zaświadczenie to nie odzwierciedlało stanu faktycznego, jaki w rzeczywistości istniał tj. oskarżony nie był zatrudniony na czas nieokreślony na wskazanym stanowisku i ze wskazanym wynagrodzeniem. Zaprzeczył temu S. A. jak również sam oskarżony, który twierdził, że zajmował się dla S. A. kwestiami remontowo – budowlanymi oraz kwestiami dotyczącymi podziału i sprzedaży nieruchomości – co zasadniczo różni się od bycia „specjalistą d.s marketingu” S. A. twierdził, że obiecał stałe zatrudnienie oskarżonemu w przyszłości, ale ostatecznie do tego nie doszło ponieważ „ich drogi się rozeszły”. Także forma w jakiej zakończyła się współpraca pomiędzy oskarżonym i S. A. („po prostu się rozstaliśmy”) potwierdza niesformalizowany w żaden sposób charakter współpracy oskarżonego ze S. A..

Zeznania świadka S. A. w niniejszej sprawie były w zasadzie dla sądu wiarygodne. Świadek mimo, że dość chaotycznie to stanowczo zaprzeczał, aby łączyła go z oskarżonym umowa o pracę. Twierdził, że była to luźna współpraca głównie dotycząca sprzedaży nieruchomości, za co otrzymał oskarżony stosowną prowizję. Oświadczył również, że miał jedynie plan zatrudnienia świadka w przyszłości, o ile ten wywiąże się ze swoich obowiązków. Wskazał również iż nie wie, kto mógł takowe zaświadczenie wystawić, nie przypominał sobie, czy to on wystawił to zaświadczenie, ale wskazał, że to nie jest jego podpis na w.w. zaświadczeniu. Wskazał co prawda, że pracownicy świadka mieli ułatwiony dostęp do pieczęci zakładowej, lecz tylko świadek mógł decydować o tym, kto będzie zatrudniony. Stąd też w świetle oceny Sądu zeznania świadka należało uznać za wiarygodne.

Co do treści zeznań świadka **M. A.**, to potwierdzały one zeznania świadka S. A., męża świadka. Świadek zeznawała w sposób logiczny. Nie pamiętała tego, czy wystawiała takie zaświadczenie oskarżonemu, nie potwierdzała również faktu, by oskarżony był zatrudniony w przedsiębiorstwie jej męża.

Zeznania świadka M. Ł. potwierdzały jedynie fakt złożenia przez oskarżonego zaświadczenia o pracy, podpisania umowy o pożyczkę oraz wniosku o udzielenie pożyczki i w tym zakresie sąd dal im wiarę.

Wiarygodne były także zeznania świadka **A. K.**, aczkolwiek niewiele wniosły one do sprawy.

Nie udało się przesłuchać jako świadka J. A., nie udało się doręczyć wezwań na rozprawę.

Sąd uznał za wiarygodną **opinię biegłego** z zakresu grafologii i badań kryminalistycznych pisma i badań dokumentów która potwierdziła fakt, iż wspomniane zaświadczenie nie zostało sporządzone ani przez P. Ś. ani przez S. A.. Zdaniem Sądu opinia była spójna, logiczna.

Sąd zważył co następuje:

Istotą przestępstwa z art.286§1 jest doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia swoim lub cudzym mieniem poprzez wprowadzenie jej w błąd albo wyzyskanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Natomiast przestępstwo z art.297§1 kk popełnia ten m.in. kto w celu uzyskania kredytu przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania kredytu.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż oskarżony P. Ś. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona powołanych powyżej przepisów, dopuścił się tzw. oszustwa kredytowego.

Posługując się bowiem nierzetelnym zaświadczeniem o dochodach oskarżony wprowadził w błąd (...) co do swojej zdolności kredytowej i doprowadził w ten sposób do zawarcia umowy pożyczki ze (...), otrzymując pieniądze w kwocie 30.000 złotych.

Niewątpliwie okoliczności, których dotyczyło przedmiotowe zaświadczenie miały istotne znaczenie dla udzielenia przedmiotowego kredytu, albowiem w jego oparciu pracownik (...) ocenił zdolność kredytową oskarżonego. Nie może budzić żadnych wątpliwości, że gdyby oskarżony przedstawił prawdziwą swoją sytuację materialną (brak umowy o pracę na czas nieokreślony, zatrudnienie na zasadzie luźnej współpracy, a tym samym brak stałych i regularnych dochodów) to niewątpliwie inaczej wyglądała by ocena jego zdolności kredytowej. Doświadczenie życiowe w tej materii pozwala na stwierdzenie, iż wówczas pożyczki by po prostu nie otrzymał.

Jeśli chodzi o znamiona strony podmiotowej to w przypadku przestępstw z art. 286§1 kk i z art. 297§1 kk konieczne jest wystąpienie umyślności w postaci zamiaru bezpośredniego. Przepis art. 286§1 k.k. wymaga mianowicie, aby sprawca działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Z kolei przepis art. 297§1 kk wymaga, aby działanie nastąpiło w celu uzyskania dla siebie lub innej osoby np. kredytu. Zatem, aby sprawcy przypisać popełnienie przestępstwa z art. 286§1 kk oraz art. 297§1 kk konieczne jest wykazanie, iż obejmował on swym zamiarem bezpośrednim wszystkie znamiona strony przedmiotowej tych typów przestępstw. Jeśli chodzi o kwalifikację z art. 286§1 kk, to niewątpliwie oskarżony miał świadomość tego, że zaświadczenie, którym się posługiwał nie odzwierciedlało rzeczywistego stanu faktycznego odnośnie formy jego zatrudnienia oraz wysokości wynagrodzenia i chciał się nim posłużyć oraz wprowadzić w błąd pracowników banku co do okoliczności w nim zaświadczonych, jako że potrzebował wówczas – jak to sam przyznał pieniędzy na własną działalność gospodarczą. Nie budzi zatem wątpliwości, że oskarżony, podejmując powyższe działania działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zaspokojenia swoich potrzeb finansowych. Przyznał także, iż w momencie kiedy zaczynał współpracę ze S. A. „był na skraju bankructwa” Jego sytuacja finansowa zatem nie rokowała na spłatę przedmiotowej pożyczki, co też potwierdził sam oskarżony, wskazując, iż zadłużył się razem z żoną i „początek założenia własnej firmy był trudny”, co w konsekwencji doprowadziło do tego, że nie spłacał rat pożyczki.

W konsekwencji Sąd przypisał oskarżonemu przestępstwo z art.286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk.

Uznając sprawstwo i winę oskarżonego za udowodnioną, Sąd przystąpił do procesu wymiaru kary wobec niego, mając za podstawę przepisy kodeksu karnego obowiązujące w dacie czynu (na podstawie art.4§1 kk). Przystępstwo z art. 286§1 kk zagrożone jest karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8, natomiast przestępstwo z art. 297§1 kk jest zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Stosownie do treści art. 11§3 kk, Sąd wymierzył karę w granicach ustawowego zagrożenia przewidzianego za przestępstwo z art. 286§1 kk.

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd miał na uwadze dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk, a mianowicie dyrektywę dostosowania wymiaru kary do stopnia winy – w tym wypadku umyślnego działania oskarżonego i to w zamiarze bezpośrednim, dyrektywę społecznej szkodliwości czynu, która w niniejszej sprawie jest znaczna z uwagi na rodzaj i charakter naruszonego dobra – bezpieczeństwo mienia, oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, dyrektywę prewencji indywidualnej - wymierzona oskarżonemu kara ma wdrożyć go do przestrzegania porządku prawnego i zapobiec popełnieniu podobnych czynów w przyszłości, a wreszcie dyrektywę prewencji ogólnej – z uwagi na nagminność popełniania przestępstw przeciwko mieniu, bezpieczeństwu obrotu gospodarczego jak również

znaczną społeczną szkodliwość tych przestępstw konieczne jest uświadomienie, iż takie zachowanie jak oskarżonego jest nieopłacalne i spotyka się z nieuchronną karą.

Jako okoliczność zaostrzającą wymiar kary Sąd potraktował wcześniejszą karalność oskarżonego za przestępstwa i to przestępstwa tego samego rodzaju, aczkolwiek popełnione już po dacie czynu o jaki chodzi w niniejszym postępowaniu.

Sąd nie dopatrywał się szczególnych okoliczności łagodzących.

Kierując się powyższym Sąd wymierzył oskarżonemu karę 1 (jednego) roku pozbawiania wolności (punkt 1 wyroku), uznając iż kara tego rodzaju i w tej wysokości jest karą współmierną do stopnia społecznej szkodliwości czynu i stopnia winy, a zatem karą sprawiedliwą w szerokim tego słowa znaczeniu, która spełni także swoje cele w zakresie prewencji generalnej tj. oddziaływania na ogół społeczeństwa.

Sąd stanął jednocześnie na stanowisku, iż zasadne będzie w niniejszym przypadku zastosowanie wobec oskarżonego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary. Zdaniem Sądu oskarżony nie jest osobą tak dalece zdemoralizowaną, aby koniecznym było osadzenie go w zakładzie karnym, chociażby na krótki okres czasu.

Ostatecznie zatem Sąd na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. oraz art. 70§1 pkt 1 kk, zadecydował o warunkowym zawieszeniu wykonania oskarżonemu kary pozbawienia wolności. Celem zweryfikowania trafności postawionej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego wyznaczono okres próby - 3 lat (punkt 1 wyroku).

Jednocześnie aby oskarżony odczuł w sposób bezpośredni dolegliwość kary Sąd wymierzył mu grzywnę na podstawie art. 33§ 2 kk. Sąd doszedł do wniosku, że w tych okolicznościach orzeczenie grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, przy przyjęciu jednej stawki na kwotę 15 zł. będzie uzasadnione i słuszne (punkt 2 wyroku).

Sąd nie orzekł w niniejszym przypadku obowiązku naprawienia szkody, albowiem pokrzywdzony (...) dokonał przelewu wierzytelności na inny podmiot. Nadto jak wynika z akt sprawy w sprawie było prowadzone postępowanie egzekucyjne, a zatem funkcjonuje w obrocie prawnym inny tytuł wykonawczy dotyczący przedmiotowego roszczenia w rozumieniu art.415§1 kpk.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie przepisów powołanych w pkt 3 wyroku, zgodnie z zasadą wyrażoną w art.627 kpk nakazującą obciążenie kosztami postępowania oskarżonego w przypadku jego skazania. W skład tychże kosztów weszły koszty postępowania przygotowawczego (w tym koszty biegłego), opłata od kar (180 zł + 300 zł) oraz ryczałt za doręczenia w postępowaniu sądowym – 20 zł. łącznie 1.748 zł.

SSR Katarzyna Stolarek